

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

Přechod české měny na euro

Petra Šolcová

© 2011 ČZU v Praze

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Akademický rok 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petra Šolcová

obor Provoz a ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název práce: **Přechod české měny na euro**

Osnova bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Literární rešerše
4. Konvergenční kritéria a jejich plnění Českou republikou
5. Euro v České republice a jeho přípravy
6. Závěr
7. Seznam použitých zdrojů
8. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 30 - 40 stran

Doporučené zdroje:

HELÍSEK, Mojmir et al. Euro v ČR z pohledu ekonomů. 1.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, vydavatelství a nakladatelství, 2009. 206s. ISBN 978-80-7380-182-3.

KLVAČOVÁ, Eva et al. Prohlubování evropské integrace. 1.vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. 211s. ISBN 80-86419-78-9.

PEČINKOVÁ, Ivana. Euro versus koruna. Vydání druhé rozšířené. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. 215s. ISBN 978-80-7325-138-3.

SVATOŠOVÁ, Libuše, KÁBA, Bohumil. Statistické metody. 1.vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2008. 132 str. ISBN 978-80-213-1672-0.

Internetové zdroje:

Národní plán zavedení eura v České republice [online]. Poslední změna 24.7.2007 [cit. 2010-02-05]. Dostupné z http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Narodni_plan_EURO_06-08-07.pdf

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Jan Grosz**

Termín odevzdání bakalářské práce: březen 2011

Kaba

Vedoucí katedry

[Handwritten signature]

Děkan

V Praze dne: 8. 6. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Přechod české měny na euro" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 1.4. 2011

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce RNDr. Janu Groszovi za odborné vedení a rady, které mi v průběhu tvorby práce poskytl. Dále děkuji své rodině za podporu a motivaci.

Přechod české měny na euro

Czech currency transition to Euro

Souhrn

Téma bakalářské práce „Přechod české měny na euro“ je rozpracováno ve třech hlavních částech. Základní pojmy a informace tvoří část první. V literární rešerši lze najít specifikaci eura, Maastrichtských konvergenčních kritérií, základních kroků učiněných pro přijetí eura a dále podrobné zpracování Národního plánu zavedení eura v České republice. Druhá část je věnována pěti konvergenčním kritériím, hodnocení a rozboru jejich plnění Českou republikou v minulosti a současnosti. Poslední část zahrnuje dvě témata. Za prvé uvádí výhody a nevýhody plynoucí ze vstupu do eurozóny pro různé skupiny, obyvatele, podnikatele a stát. Za druhé sumarizuje úkoly vyplývající z Národního plánu zavedení eura, které již byly vykonány.

Summary

The theme of the bachelor thesis "Czech currency transition to the euro" is elaborated in three main parts. Fundamental concepts and information forms part of the first. In the literature search can find the specification of the euro, the Maastricht convergence criteria, the basic steps taken for the adoption of the euro and further elaboration of the National Euro Changeover Plan for the Czech Republic. The second part is devoted to the convergence criteria and evaluation and analysis of their performance of the Czech Republic in the past and present. The last section includes two topics. Firstly, giving the advantages and disadvantages of joining the euro for different groups. Advantages and disadvantages are processed from the perspective of residents, businesses and the state. Second summarizes the tasks of the National Euro Changeover Plan for the Czech Republic, which has already executed.

Klíčová slova: euro, eurozóna, konvergenční kritéria, Hospodářská a měnová unie, Národní plán zavedení eura v České republice, Národní koordinační skupina pro zavedení eura v ČR, Česká národní banka, Evropská centrální banka

Keywords: euro, euro area, Maastricht Convergence Criteria, Economic and Monetary union, the National Euro Changeover Plan for the Czech Republic, the National Coordination Group for the introduction of the euro, Czech National Bank, the European Central Bank

OBSAH

1	Úvod.....	9
2	Cíl a metodika práce	10
2.1	Cíl práce	10
2.2	Metodika práce	10
3	Literární rešerše.....	11
3.1	Euro	11
3.2	Maastrichtská konvergenční kritéria.....	11
3.3	Konvergenční programy České republiky	13
3.4	Vyhodnocení plnění Maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou	13
3.5	Konvergenční zpráva	14
3.6	Národní koordinační skupina pro zavedení eura v ČR.....	14
3.7	Národní plán zavedení eura	15
3.7.1	Základní zásady zavedení eura	16
3.7.2	Konkretizace úkolů v jednotlivých sektorech	17
3.8	Zprávy o plnění národního plánu	22
3.9	Scénáře přijetí eura.....	22
3.10	Harmonogram zavedení eura.....	23
4	Konvergenční kritéria a jejich plnění Českou republikou	25
4.1	Kritérium cenové stability	25
4.2	Kritérium stability měnového kurzu	27
4.3	Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb.....	28
4.4	Kritérium vládního deficitu	29
4.5	Kritérium vládního dluhu	31
5	Euro v České republice a jeho přípravy.....	33

5.1	Výhody a nevýhody plynoucí z přijetí eura.....	33
5.1.1	Výhody a nevýhody pro obyvatele	33
5.1.2	Výhody a nevýhody pro podnikatele.....	35
5.1.3	Výhody a nevýhody pro stát.....	37
5.2	Příprava eura.....	39
6	Závěr	42
7	Seznam použitých zdrojů.....	44
8	Přílohy	48

1 Úvod

Evropská unie je politicko - ekonomické společenství, jehož cílem bylo kromě jiného vytvoření hospodářské a měnové unie. K dnešnímu dni patří mezi členy eurozóny 17 států. Vstupem do Evropské unie 1. května roku 2004 se Česká republika rovněž zavázala k přijetí jednotné evropské měny. Podmínkou pro členství země v eurozóně je splnění ekonomických a právních podmínek známých též jako maastrichtská kritéria. Pro přistoupení k eurozóně je nutné nejenom kritéria splnit, ale jejich plnění také dlouhodobě udržet. Česká republika patří k zemím, které v současnosti nesplňují podmínky nezbytné pro zavedení jednotné měny.

Hlavními kroky, učiněnými v minulosti k přijetí eura v České republice bylo schválení Strategie přistoupení ČR k eurozóně, ustanovení Národního koordinátora, zřízení Národní koordináční skupiny, schválení Národního plánu zavedení eura a další.

Nynější termín přijetí eura není dosud znám. V roce 2006 byl zrušen původně uvažovaný termín přistoupení České republiky k eurozóně k datu 1.1. 2010. V dalších Vyhodnoceních plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou nebylo nové datum přijetí eura stanoveno. Určit termín vstupu musí každá členská země sama na základě připravenosti k tomuto kroku. Termín, kdy bude Česká republika usilovat o přijetí eura určí vláda.

Rozhodnutí o přijetí eura není jednoduchým krokem, je třeba důkladně zvážit všechny jeho dopady. Není třeba polemizovat o tom, že přijetí eura jako zákonného platidla sebou nese určité výhody i nevýhody. Tyto důsledky je třeba v současnosti zvažovat o to více, v souvislosti se světovou finanční krizí či finančními problémy některých států eurozóny, jako je Řecko.

V současné době je postoj veřejnosti k přijetí eura spíše opatrný. Jak vyplývá z průzkumu pořádaného společností Médea Research letos v lednu, staví se většina občanů České republiky k přijetí eura negativně. Proti přijetí eura se vyjádřilo 77 % dospělé populace.

2 Cíl a metodika práce

2.1 Cíl práce

Cílem práce bude podat čtenáři ucelený pohled na problematiku přijetí eura v rámci České republiky. To znamená postihnout celý přechod od podmínek přijetí, přípravy přijetí, konkrétních aspektů přijetí a případných dopadů. Práce si klade za cíl zhodnotit, jak Česká republika plnila a plní přístupová kritéria. Dále analyzovat případná rizika a nevýhody a oproti tomu výhody přijetí eura z pohledů obyvatel, podnikatelů a státu. V neposlední řadě sumarizovat přípravné kroky, které již byly učiněny v rámci Národního plánu zavedení eura, ale i mimo něj.

2.2 Metodika práce

Zpracování práce bude probíhat na základě prostudování odborné literatury, internetových zdrojů a sběru informací zabývajících se eurem a souvisejícími tématy. Zdrojem budou také zprávy, dokumenty a metodické texty, zveřejňované na oficiálních stránkách k zavedení eura a na stránkách ČNB. Jsou to například Národní plán zavedení eura v České republice či Volba scénáře zavedení eura v České republice. V praktické části bude provedena analýza na základě dostupných dat. Dále bude provedeno hodnocení a syntéza poznatků.

3 Literární rešerše

3.1 Euro

Euro je měna Evropské měnové unie a po americkém dolaru je druhým nejdůležitějším reprezentantem ve světovém měnovém systému. V současnosti je oficiálním platidlem v 17 z 27 států Evropské unie a v šesti dalších zemích mimo unii. Krom toho existuje pět dalších zemí a dva měnové prostory s pevným přepočítacím kurzem k euru. [29]

Euro bylo 1. ledna 2002 zavedeno jako jednotná měna v tehdejších 12 zemích EU (v Belgii, Finsku, Francii, Irsku, Itálii, Lucembursku, Německu, Nizozemsku, Portugalsku, Rakousku, Řecku a Španělsku). Tomuto datu předcházelo tříleté, tzv. přechodné období, kdy euro existovalo pouze v bezhotovostní formě. [20]

Skupina těchto zemí k nimž 1. ledna 2007 přibylo Slovinsko, 1. ledna 2008 Malta s Kyprem, 1. ledna 2009 Slovensko a 1. ledna 2011 Estonsko je označována jako eurozóna. Mimo eurozónu nadále zůstávají ze starých členských zemí Velká Británie, Dánsko a Švédsko, které si zatím ponechávají vlastní národní měny a devět nových členských států. Velká Británie a Dánsko mají trvalou výjimku na zavedení eura. [29]

Eurové bankovky a mince mají standardní podobu. Bankovky jsou pro všechny země stejné. Mince mají pro všechny země stejný rozměr, hmotnost, sílu, tvar, provedení hrany a jednu stejnou (tzv. evropskou) stranu s uvedením hodnoty. Jsou také zhotoveny ze stejného materiálu. Druhá strana (tzv. národní) je v jednotlivých zemích různá. Měnová jednotka euro má mezinárodní zkratku EUR. Jako symbol používá stylizované řecké písmeno epsilon, odrážející evropský charakter měny. Dvojitá vodorovná čára uvnitř tohoto písmene symbolizuje stabilitu nově vznikající měny. [20]

3.2 Maastrichtská konvergenční kritéria

Maastrichtská konvergenční kritéria představují soubor pravidel, který je členská země EU povinna splnit, aby mohla přijmout společnou měnu euro. Vymezena byla Maastrichtskou smlouvou a podrobněji specifikována v Protokolu o konvergenčních

kritériích a v Protokolu o postupu při nadměrném schodku, jež jsou součástí uvedené smlouvy. Jsou stejná pro všechny uchazeče o členství v eurozóně. [30]

Všechna kritéria mají v hodnocení uchazečské země stejnou váhu a je zapotřebí plnit je současně. Důraz je kladen na udržitelnost, tedy na schopnost země prokázat jejich dodržování i v letech budoucích. [30]

Konvergenční kritéria můžeme také dělit na rozpočtová a měnová. Měnová kritéria se zabývají mírou inflace, výší dlouhodobých úrokových sazeb a stabilitou měnového kurzu. Rozpočtová kritéria stanoví maximální výši schodku veřejných rozpočtů a veřejného dluhu v poměru k HDP. [30]

Kritérium cenové stability

V zemi ucházející se o členství v Hospodářské a měnové unii (HMU) musí být dosaženo vysokého stupně cenové stability. To znamená, že tato země vykazuje dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace, sledovanou během jednoho roku před šetřením, která nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru inflace tří členských států EU, jež dosáhly nejlepšího výsledku v oblasti cenové stability. Inflace se měří pomocí harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP). [4]

Kritérium stability měnového kurzu

Stát ucházející se o členství v HMU dodržuje normální kurzová rozpětí stanovená mechanismem směnných kurzů (ERM II) bez značného napětí během dvou posledních let před šetřením. Zejména v tomto období nedevaluje z vlastní iniciativy centrální paritu své měny vůči euru. [4]

Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb

V průběhu jednoho roku před šetřením průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba státu ucházejícího se o členství v HMU nepřekračuje o více než dva procentní body úrokovou míru tří členských zemí EU, které dosáhly nejlepšího výsledku v oblasti cenové stability. Úrokové míry se zjišťují na základě výnosu dlouhodobých státních dluhopisů nebo srovnatelných cenných papírů. [4]

Kritérium vládního deficitu

Poměr deficitu veřejných rozpočtů v zemi ucházející se o členství v HMU nepřevyšuje 3 % HDP kromě případů, kdy poměr buď podstatně klesl, nebo se neustále snižoval, až se přiblížil hranici 3 % HDP, nebo v případě kdy překročení bylo pouze výjimečné a dočasné blízko doporučené hodnotě. [4]

Kritérium veřejného dluhu

Poměr veřejného dluhu země ucházející se o členství v EMU nepřekračuje 60 % HDP kromě případů, kdy se poměr dostatečně snižuje a blíží se k referenční hodnotě. [4]

Vedle těchto kritérií uvádí Smlouva o založení ES rovněž požadavek na slučitelnost právních předpisů jednotlivých zemí s legislativou Evropského společenství. V případě České republiky jde konkrétně o statut Evropského systému centrálních bank (ESCB) a Evropské centrální banky (ECB). [3]

3.3 Konvergenční programy České republiky

Konvergenčním programem se nazývá dokument, který na základě Paktu stability a růstu vypracovávají členské země Evropské unie, jež nejsou členy eurozóny. Tento dokument je vyhotovován každým rokem a předkládán je Evropské komisi. [31]

Programy obsahují analýzy hospodářských politik (fiskální, měnové a strukturální politiky), hospodaření vládního sektoru (jeho deficit a dluh) a udržitelnosti veřejných financí. [3] V České republice odpovídá za vypracování konvergenčního programu ministerstvo financí. První konvergenční program byl vypracován v roce 2004 po přistoupení k Evropské unii.

3.4 Vyhodnocení plnění Maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou

Uvedený analytický materiál obsahuje vyhodnocení plnění kritérií a dále stupně reálné konvergence v podobě ekonomické a strukturální sladění české ekonomiky s ekonomikou eurozóny včetně fungování přizpůsobovacích mechanismů. Výsledkem analýzy je doporučení vládě, ohledně stanovení data vstupu do eurozóny a vstupu

do kurzového mechanismu ERM II. V České republice je dokument Vyhodnocení plnění Maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozonou vypracováván ministerstvem financí a Českou národní bankou. Je zpracováván od roku 2004. [3]

3.5 Konvergenční zpráva

Konvergenční zpráva je dokument hodnotící dosažený stupeň konvergence v zemích, které se zavázaly přijmout euro. V praxi jsou vyhotovovány dvě konvergenční zprávy vydávané současně. Autorem jedné z nich je Evropská komise, druhou překládá Evropská centrální banka. Zprávy jsou vydávány pravidelně jednou za dva roky, zpravidla na podzim. Podmínkou pro přijetí eura je splnění všech požadovaných konvergenčních kritérií současně. Značný důraz je kladen na udržitelnost plnění, čili se zkoumá, zda existují předpoklady pro plnění kritérií i v budoucnosti. V případě kladného hodnocení Rada EU ve složení ministrů financí a hospodářství rozhodne o zrušení výjimky na zavedení eura v hodnocené zemi. [32]

3.6 Národní koordinační skupina pro zavedení eura v ČR

Národní koordinační skupina pro zavedení eura v ČR je meziresortní koordinační skupinou v gesci Ministerstva financí ČR. Jejimi hlavními úkoly je příprava Národního plánu zavedení eura v ČR, příprava komunikační strategie a koordinace celého procesu zavádění eura v Česku. Předsedou koordinační skupiny a národním koordinátorem zavedení eura v ČR byl pověřen vládou doc. Ing. Oldřich Dědek, CSc [28]

Má charakter mezirezortní expertní skupiny, v níž jsou zastoupeni představitelé významných státních institucí na vysoké úrovni - národní koordinátor pro zavedení eura, člen bankovní rady České národní banky, náměstek ministra průmyslu a obchodu, náměstek ministra zahraničních věcí, náměstek ministra spravedlnosti, náměstek ministra vnitra a náměstek místopředsedy vlády pro evropské záležitosti. [33]

Národní koordinační skupina zřizuje pracovní skupiny, ve kterých působí zástupci mnoha dalších institucí veřejného i soukromého sektoru. Úkolem pracovních skupin je řešit konkrétní odborné problémy. Pro zajištění organizačního a administrativního

zázemí NKS byl na ministerstvu financí zřízen Organizační výbor NKS. Vedle podpory a koordinace aktivit NKS i pracovních skupin se tento útvar věnuje též shromažďování a distribuci informací o praktických aspektech zavádění eura v jiných členských státech Evropské unie. Aktivně se též podílí na přípravě metodických textů. [33]

V současné době existuje sedm pracovních skupin:

1. Pracovní skupina pro legislativu - gestor: Ministerstvo spravedlnosti
2. Pracovní skupina pro veřejné finance a veřejnou správu - gestor: Ministerstvo financí
3. Pracovní skupina pro nefinanční sektor a ochranu spotřebitele - gestor: Ministerstvo průmyslu a obchodu
4. Pracovní skupina pro finanční sektor - gestor: Česká národní banka
5. Pracovní skupina pro informatiku a statistiku - gestor: Ministerstvo vnitra
6. Pracovní skupina pro komunikaci - gestor: Ministerstvo financí ve spolupráci s Českou národní bankou
7. Pracovní skupina ad hoc zřízená na Ministerstvu financí k přípravě Obecného zákona o zavedení eura - složená ze zástupců ministerstva financí, ministerstva spravedlnosti a České národní banky. [33]

3.7 Národní plán zavedení eura

Národní plán zpracovávají všechny kandidátské země, které se připravují na převzetí eura jako zákonného platidla. Národní plán zavedení eura v České republice byl zpracován Národní koordinační skupinou pro zavedení eura v ČR a vládou byl přijat v dubnu 2007. [32]

Národní plán zavedení eura je dokument, který vymezuje základní zásady, harmonogram a institucionální zajištění celého procesu zavedení eura. Národní plán obvykle požaduje, aby při zavádění eura byly respektovány některé důležité principy,

jakými jsou např. nepoškození občana státem, předcházení neodůvodněnému zvyšování cen, či minimalizace nákladů pro soukromý i veřejný sektor. [32]

Plán se skládá ze tří částí. První část „Základní informace“, obsahuje scénář jednorázového přechodu na euro, časový harmonogram, zásady zavedení eura, proces přípravy zavedení eura a shrnutí základních úkolů v jednotlivých sektorech. [3]

Druhá část „Konkretizace úkolů v jednotlivých sektorech“, je rozčleněna podle pracovních skupin NKS. A to na oblasti banky a finanční sektor, veřejné finance a veřejná správa, nefinanční sektor a ochrana spotřebitele, legislativní potřeby, komunikace, informační a statické systémy. [3]

Třetí částí je Slovník základních pojmů.

3.7.1 Základní zásady zavedení eura

Pro bezproblémový přechod České republiky na společnou měnu byla vymezena základní pravidla. Mezi tyto zásady patří duální cirkulace, zajištění kontinuity právních nástrojů, pravidla pro použití přepočítacího koeficientu, pravidla zaokrouhlování, princip nepoškození občana, předcházení zvýšení cen, minimalizace nákladů a věcná a finanční odpovědnost.

Dnem zavedení eura se stane zákonným platidlem euro a české bankovky a mince budou postupně stahovány z oběhu. Během duální cirkulace bude možno na území České republiky platit i korunovými bankovkami a mincemi, ale obchodníci budou povinni vydávat zákazníkům pouze eura. Období duální cirkulace nebude dlouhé, má trvat dva kalendářní týdny. [8]

Všechny smlouvy, které obsahují údaje v českých korunách, zůstanou po zavedení eura nadále platné. Hodnoty v korunách se budou považovat za hodnoty v eurech přepočítané s použitím přepočítacího koeficientu. Zavedení eura nebude mít za následek změnu jakékoliv podmínky smlouvy a nebude moci být důvodem k osvobození od dluhu, výkonu smlouvy či jiného právního nástroje. Dále také nemůže být důvodem ke změně nebo vypovězení smlouvy. [8]

Hlavním nástrojem přepočítávání bude přepočítací koeficient, určený Radou EU. Ten by měl být stanoven na šest platných číslic a vyjadřovat ekvivalent jednoho eura v českých korunách, nesmí být zaokrouhlován ani upravován na menší počet číslic. Veškeré převody korunových hodnot se budou realizovat pouze dle určeného přepočítacího koeficientu. [8]

Pravidlo zaokrouhlení říká, že peněžní částky stanovené v korunách a splatné v eurech, se zaokrouhlují na nejbližší eurocent. U souhrnně účtovaných služeb se zaokrouhlí konečná cena, ne tedy jednotlivé položky. Specifické zaokrouhlení čeká oblasti jako daně, poplatky a blokové pokuty. V rámci principu nepoškození občana budou zaokrouhlovány směrem dolů. Nahoru budou naopak zaokrouhlovány vrátky daní a částky výnosů daní zasílané příjemcům dle rozpočtového určení daní a platby státu občanům. [8]

3.7.2 Konkretizace úkolů v jednotlivých sektorech

Nutná legislativa

Před přijetím společné evropské měny je třeba přijmout některé legislativní změny.

Hlavním právním předpisem České republiky, který vytvoří předpoklady pro zajištění hladkého přechodu na novou měnu, bude Obecný zákon o zavedení eura. Zákon bude navazovat na základní nařízení Evropského společenství (ES), týkající se zavedení eura. Obsahem Obecného zákona mají být některá opatření související se zavedením eura jako zákonného platidla v ČR, tedy především odkaz na přepočítací koeficient, způsob přepočtu z koruny na euro, hlavní principy zaokrouhlování, konverze cen a duálního označování cen, způsob konverze peněžních prostředků na bankovních účtech, způsob konverze cenných papírů, záruka neměnnosti dříve uzavřených právních závazků, správních a soudních rozhodnutí v souladu s principem kontinuity právních nástrojů a pravidla pro výměnu oběživa. V zákoně bude specifikována i kontrola a dohled nad dodržováním zákona a případné sankce. [8]

Další novelizace, nutné vzhledem k přijetí společné měny, budou z Obecného zákona vycházet. Potřebná ustanovení, jako například duální označování cen nabudou

účinnosti ještě před Obecným zákonem, jehož účinnost je stanovena na den zavedení eura.

Vznikne i nový zákon o České národní bance (ČNB). Zákon zabezpečí přenesení některých rozhodovacích pravomocí, zejména z oblasti měnové politiky, na Radu guvernérů Evropské centrální banky. Měnová politika prováděná v České republice, bude měnovou politikou EU stanovenou s ohledem na cenovou stabilitu v zemích eurozóny. ČNB bude zapojena do Evropského systému centrálních bank při vydávání bankovek a mincí v eurech a zajišťování jejich oběhu. Přičemž povolování emise bankovek je výhradním právem Evropské centrální banky (ECB). Funkce ČNB při vydávání bankovek bude spočívat ve sjednávání tisku bankovek, organizování dodávky bankovek, kontroly kvality, dohledu nad ochranou a bezpečností do oběhu nevydaných bankovek a nad úschovou, případně ničením tiskových desek a vyřazených bankovek. Hlavní úkol ČNB v této oblasti spočívá především v uvádění eurových bankovek na území České republiky do oběhu. [8]

Veřejné finance, veřejná správa a samospráva

Přijetí eura v oblasti státního rozpočtu bude mít dopady například na přípravu rozpočtu na rok přijetí eura, ten bude muset být realizován v obou měnách. Rovněž návrhy závěrečných účtů kapitol a státního závěrečného účtu, za rok před přijetím eura, budou zpracovány ve dvojím vyjádření. Stejně tak i roční zpráva a finanční vypořádání za rok před přijetím eura. V eurech budou uváděny výpočty podílů územních samosprávních celků na výnosech daní, příspěvky na výkon státní správy, výše limitů, výše peněžitých plnění, sociální či jiné dávky fyzickým a právnickým osobám, apod. [8]

Zásada nepoškodit občana by měla být hlavní i v oblasti daní, poplatků, dávek, důchodů a dalších plateb. V roce před přijetím eura bude účetnictví vedeno v korunách. Účetní závěrku, za rok před přijetím, budou mít účetní jednotky povinnost vykazovat jednak v korunách a jednak v eurech podle přepočítacího koeficientu. V oblasti daní budou pro rok před přijetím eura nezdanitelné částky základu daně, daňové bonusy a podobně stanoveny v korunách. Daňová přiznání k dani příjmu, podávaná v roce přijetí eura, se proto budou vykazovat v korunách. Výslednou daňovou povinnost bude finanční úřad/daňový poplatník povinen uhradit v eurech. Cestou přepočítacího

koeficientu je možno postupovat také u platových předpisů. Při přepočítávání korunových nároků v platech na eura dojde k zaokrouhlení směrem nahoru, je tu tedy vliv na vyšší platový růst. Dále po dobu povinného duálního označování cen budou hodnoty na výplatních páskách (minimálně pro hrubou mzdu, čistou mzdu, zálohu na daň z příjmu, sociální a zdravotní pojištění) uvedeny v korunách i v eurech. [8]

Banky a finanční sektor

Důležitou složkou přípravy na přijetí společné měny je vymezení způsobu zavedení eura do hotovostního i bezhotovostního oběhu, kde svou roli sehraje Česká národní banka. [8]

Dodávka eurobankovek bude zajištěna na základě výpůjčky bankovek od některé z národních centrálních bank zemí Eurosystemu, po dohodě s Evropskou centrální bankou (ECB). Česká národní banka připraví v dostatečném předstihu svůj požadavek na množství bankovek potřebných pro přechod na euro a odhad logistických zásob pro období roku následujícího po zavedení eura v ČR. Bankovky budou následně splaceny produkcí, kterou bude ČNB zajišťovat v letech po zavedení společné měny. [8]

Právo vydávat mince přísluší jednotlivým členským zemím Eurosystemu. Odpovědnost za zajištění výroby a dodávek mincí pro potřeby České republiky, jakožto členské země Eurosystemu, má ČNB. Jelikož je výroba euromincí časově velmi náročná, je třeba přípravné fáze zahájit nejméně tři roky před uvažovaným termínem zavedení eura. První fáze zajištění výroby a dodávek českých euromincí spočívá ve výběru námětů výtvarných návrhů národních stran českých euromincí. Druhá fáze zajišťuje výrobu razidel a výrobu zkušebního množství českých euromincí. Konečná výroba mincí a jejich doprava na území ČR spadají do poslední třetí fáze. [8]

Pro zajištění oběhu je třeba vzít v úvahu také předzásobení bank a zásobení bankomatů, což je spojeno i s potřebnými změnami, například změnou softwarového vybavení. [8]

Pro vedení účtů bank, na kterých se provádějí v eurozóně měnové operace a pro vlastní provádění těchto měnových operací, provozují centrální banky v EU systém TARGET. Z důvodu realizace měnové politiky, je účast ČNB v systému TARGET ode dne zavedení eura povinná. [8]

Dále musí dojít ke konverzi bankovních produktů. Banky provedou konverzi klientských účtů a úvěrových produktů vedených v korunách na eura podle přepočítacího koeficientu. V případě úvěrových produktů, akreditivů a záruk bude třeba vyřešit také konverzi opravných položek, přepočet pojistného, konverzi přijatých zajištění v korunách a všech aktiv a pasiv obecně. Konverze se týká samozřejmě i cenných papírů a dalších produktů finančního trhu. Bude třeba přepočítat nominální hodnoty všech cenných papírů znějících na českou korunu. [8]

Ochrana spotřebitele

Národní plán zavedení eura shrnuje také základní pravidla sloužící k ochraně spotřebitelů. Jedním z nich je duální označování cen. Spočívá v povinnosti uvádět cenu v eurech i v korunách, a to po dobu zhruba půl roku před zavedením a rok po zavedení eura. Bude vyžadováno u všech cen výrobků a služeb, hodnoty peněžních částek na účtech, fakturách, ceníků bankovních služeb a služeb jiných finančních institucí, rozpočtových nákladů, spotřebitelských úvěrů, různých plateb, výplat, sociálních dávek výpisů z účtu, cenových nabídek, katalogů, reklamy a nabízených služeb. [8]

Duální označování cen má především zabránit bezdůvodnému zdražování při přepočtu cen. Dalším důvodem pro duální označování je zjednodušení orientace pro občany a osvojení si myšlení v nové měně. Toto opatření by mělo trvat dvanáct měsíců po zavedení eura. Dále bude podnikatelům doporučeno pokračovat s dvojitým označováním cen ještě dalších šest měsíců dobrovolně. V této souvislosti je třeba dbát na to, aby tento způsob značení zboží splnil očekávání, ale přesto nevyvolával zbytečně velké náklady v podnikatelské sféře. [8]

Spotřebitelé se budou moci orientovat také podle označení logem, znamenající etický přístup obchodníka k přechodu na euro. Obchodníci značku získají prostřednictvím přijetí dobrovolného závazku, že v etapě přechodu používají výhradně přepočítací koeficient a pravidla zaokrouhlování, bez dalších vlivů a vstupů. Plnění závazku bude kontrolováno a kromě odebrání loga může být neetické chování také zveřejněno či případně uvaleny sankce. [8]

Do oblasti ochrany spotřebitele patří i monitoring a kontrola cen a případné řešení sporů. Monitoring musí poskytovat exekutivě, podnikatelské a spotřebitelské sfěře nezbytné informace pro průběžné systematické hodnocení a eventuální usměrnění průběhu přechodu na euro. [8]

Zdroje informací a komunikace

Pravděpodobně nejdůležitějším předpokladem hladkého přechodu na euro je dostatek včasných informací pro všechny občany i veřejnou sféru.

Veřejné sfěře bude poskytována informační podpora, aby se mohla ujmout své role zprostředkovatele informací i vlastního příjemce změn. Krajům, městům a obcím bude věnována zvláštní pozornost, aby mohli sami zajišťovat informační aktivity zaměřené na region. Neziskovým organizacím a velkým podnikům se poskytne taková informační podpora, aby mohly realizovat své role zprostředkovatele informací. Snahou informační kampaně je, aby si lidé nemuseli informace sami vyhledávat, ale byly jim prezentovány například ve školách, zaměstnáních a podobně. [8]

Kampaň bude informovat především o konkrétním dni zavedení eura. Hlavních cílů kampaně je více. Je to například vysvětlení, že přijetí eura je závazek vyplývající z našeho vstupu do EU, informování o jednotlivých etapách, seznámení se závazným přepočítacím koeficientem, seznámení s euromincemi, eurobankovými a podobně. [8]

Nástroji využívanými k informační kampani budou především internetové stránky k zavádění eura, tištěné materiály produkované evropskou komisí i vlastní, informační kampaně v médiích, zvláštní akce, odborné konference, školení, také reklamní předměty a další. [8]

Informační systémy

Nové měně se samozřejmě musí přizpůsobit i velká řada informačních systémů. Proto jsou namístě určitá opatření, pro orgány státní správy, místní samosprávy a také podnikatelské sféry.

Hlavním úkolem je zmapování současného stavu informačních systémů ministerstev a ostatních orgánů ústřední státní správy s ohledem na provázanost těchto systémů

s přechodem na euro a se souvisejícím legislativními změnami. Zároveň je třeba stanovit metodiku, podle které by se mělo postupovat.[8]

Přechod na euro postihne především informační systémy pracující s finančními informacemi v české měně. Budou to zejména elektronické platební systémy, účetní systémy, fakturační systémy, MIS pracující s finančními ukazateli, programy finančního plánování, programy pro sledování nákladů, ERP systémy, bankovní systémy a další.[8]

3.8 Zprávy o plnění národního plánu

Zprávy o plnění národního plánu jsou vlastně aktualizací Národního plánu. Tyto vládní materiály člení aktivity vyvíjené v souvislosti s plněním Národního plánu na úkoly již zpracované a dále na prioritní úkoly ke zpracování v následujícím roce. Součástí materiálu jsou průběžně aktualizované matice úkolů Národního plánu, podle jednotlivých pracovních skupin. [31]

3.9 Scénáře přijetí eura

Existují tři možnosti přechodu na jednotnou měnu. Česká republika se již rozhodla pro scénář tzv. velkého třesku.

Scénář s využitím přechodného období (tzv. „madridský“ scénář)

Tento scénář označuje situaci, kdy euro je nejprve zavedeno pouze v bezhotovostní podobě a po uplynutí přechodného období (v délce nejvýše tří let) je uvedeno též do hotovostního oběhu formou bankovek a mincí. Uvedený způsob zvolili zakládající členové eurozóny. [10]

Jednorázový přechod na euro, tzv. velký třesk (tzv. *Big Bang*)

V tomto scénáři se euro začíná ke stejnému dni používat v bezhotovostním i hotovostním platebním styku. Ve srovnání s madridským scénářem je tato varianta náročnější na koordinační a přípravné práce, jelikož všechny subjekty soukromého i veřejného sektoru musejí být schopny přejít z národní měny na euro prakticky

v jednom okamžiku. Nový členi eurozóny volí bez výjimky metodu velkého třesku. [10]

Jednorázový přechod na euro s využitím tzv. „fáze postupného zrušení“ (*Phasing Out*)

Euro se ve stejném okamžiku začne používat v hotovostním i bezhotovostním platebním styku. Ve vybraných oblastech (např. placení daní, fakturace malých podnikatelů, apod.) lze však po určitou dobu (maximálně jeden rok) používat původní národní měnu. [10]

3.10 Harmonogram zavedení eura

Přechod z koruny na euro můžeme rozdělit na pět fází. Tyto fáze jsou následující:

1. Předpřípravná fáze

Je to období mezi stanovením pevného termínu pro zavedení eura vládou a rozhodnutím evropských institucí, že Česká republika vyhověla všem podmínkám pro zavedení eura. Během této fáze je jediným zákonným platidlem česká koruna a probíhají intenzivní technické přípravy na zavedení eura. [34]

2. Přípravná fáze

Toto období začíná zrušením výjimky na zavedení eura a končí začátkem následujícího roku, kdy je zahájena výměna korunového oběživa za eurové. Přibližná délka této fáze bude 6 měsíců. Splní-li Česká republika stanovená kritéria pro přijetí eura, stanoví následně Rada EU oficiální přepočítací koeficient. Během této fáze je stále jediným zákonným platidlem česká koruna a dále je uzákoněno duální označování cen (ceny v obchodech, výpisy z účtů atd.) [34]

3. Období duální cirkulace

Národní plán vyhrazuje pro toto období délku dvou kalendářních týdnů. Období, kdy budou do oběhu zaváděny eurové bankovky a mince a stahováno bude korunové oběživo. Během této fáze lze používat korunu i euro. Obchodníci však budou mít

povinnost vracet zákazníkům pouze eura. Bezhotovostní platby jsou prováděny pouze v eurech a nadále probíhá duální označování cen. [34]

4. Období do ukončení duálního označování

Tato fáze bude trvat do konce kalendářního roku, kdy Národní plán předpokládá ukončení povinného duálního označování cen a peněžních částek. Během tohoto období se již při všech platbách používá jen euro. České koruny budou moci být směňovány na eura minimálně šest měsíců, nadále jen v bankách a pobočkách ČNB. Stále platí povinnost duálního označování cen. [34]

5. Plně funkční euro

V závěrečné fázi jsou veškerá přechodná opatření ukončena a euro již obíhá jako plnohodnotná regulární měna. Lidé si stále více upevňují uvažování v nové měně a běžně používají eurové bankovky a mince. V této fázi mohou být české koruny směňovány za eura pouze v pobočkách České národní banky. [34]

4 Konvergenční kritéria a jejich plnění Českou republikou

Kapitola byla zpracována na základě každoročně vydávaného materiálu Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladění ČR s eurozónou. Pro roky 2010 až 2013 jsou v něm uvedeny predikce.

4.1 Kritérium cenové stability

Tabulka 1: Harmonizovaný index spotřebitelských cen (průměr posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců ke konci období, růst v %)

Rok	Průměr tří zemí s nejnižší inflací	Hodnota kritéria (1. řádek + 1,5 p.b.)	Česká republika
2004	0,7	2,2	2,6
2005	1,0	2,5	1,6
2006	1,4	2,9	2,1
2007	1,3	2,8	3,0
2008	2,6	4,1	6,3
2009	0,0	1,5	0,6
2010	0,7	2,2	1,4
2011	1,2	2,7	2,3
2012	1,2	2,7	1,7
2013	1,2	2,7	1,7

Zdroj: Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladění ČR s eurozónou 2005 – 2010

Vyhodnocení kritéria cenové stability se děje na základě harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP). Česká republika nemá dlouhodobě větší problémy s plněním inflačního kritéria. Výjimky tvoří roky, kdy bylo kritérium překročeno. Stalo se tak v letech 2004, 2007 a 2008.

V roce 2004 byl harmonizovaný index spotřebitelských cen vyšší než hodnota kritéria o 0,4 p.b. Stalo se tak v důsledku různých faktorů. Jednak referenční hodnota vypočítaná na základě inflace ve Finsku, Dánsku a Švédsku byla velice nízká. Dalším důvodem byla administrativní opatření v podobě změny nepřímých daní. Podle novely zákona o DPH od 1. 1. 2004 přešla část zboží a služeb ze snížené 5% sazby do sazby základní 22%.[23] K další úpravě DPH došlo 1. 5. 2004, kdy základní sazba klesla na 19% a snížená sazba zůstala na 5%.[21] Ze snížené do základní sazby ale přešly některé komunální služby, jako například kosmetické salony, kadeřnictví, čistírny, opravny obuvi a další. Od ledna 2004 vstoupilo v platnost také zvýšení spotřební daně z alkoholu, pohonných hmot a tabákových výrobků. [23]

V letech 2005 až 2006 probíhá klidný vývoj spotřebitelských cen. V roce 2005 byla Česká republika o 0,9 p.b pod hodnotou kritéria a v roce 2006 o 0,8 p.b pod hodnotou kritéria. Česká republika kritérium cenové stability opět bez problémů plnila.

Harmonizovaný index spotřebitelských cen ukazuje, že kritérium nebylo splněno také v letech 2007 a 2008. V obou případech však byla hodnota kritéria překročena pouze minimálně a to o 0,2 p.b. Pod vyšší inflací v roce 2008 se podepsalo opět především zvýšení nepřímých daní. Došlo ke zvýšení snížené sazby DPH z 5% na 9%, dále také vzrostla spotřební daň z cigaret.[26] Od 1. ledna 2008 výši cen energie posunula vzhůru ekologická daň. Vliv na růst inflace mělo také zavedení poplatků ve zdravotnictví. Ke zvýšení inflace přispěl i faktor regulovaných cen. V tomto roce docházelo k zvyšování regulovaného nájemného a cen energií.

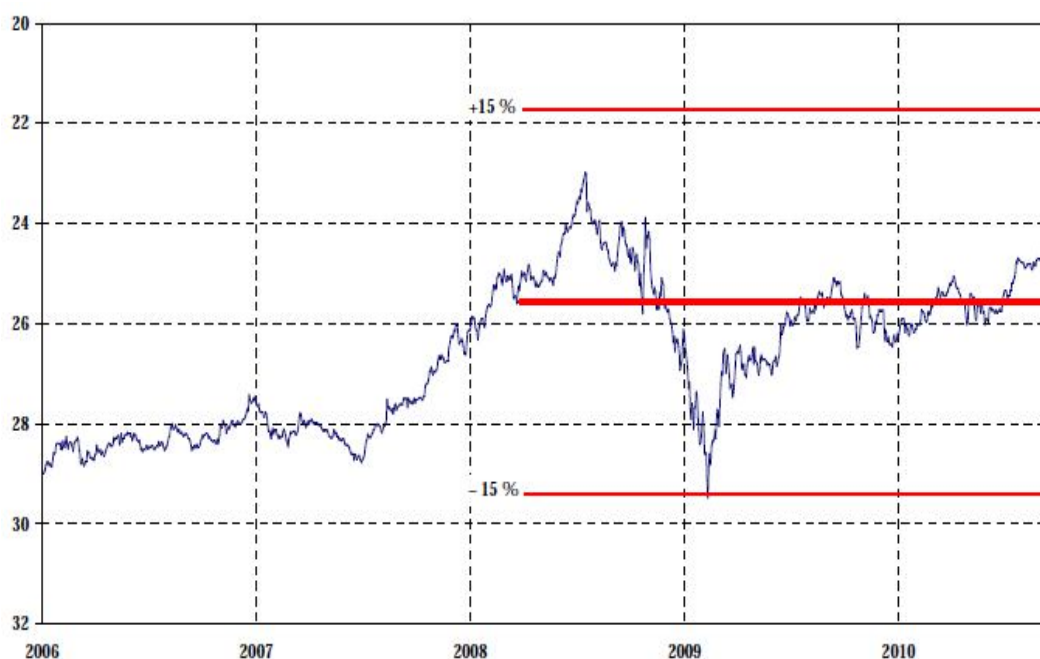
Od roku 2009 je kritérium opět plněno. Hodnota indexu spotřebitelských cen v roce 2009 výrazně klesla a činila 0,6 p.b. V roce 2010 již hodnota vzrostla na 1,5 p.b, přesto je stále v rámci určeném kritériem. Tyto výsledky byly způsobeny poklesem cen energií i potravin během globální recese. Zvýšení hodnoty v roce 2010 lze přikládat zvýšení daní, ale i dalším jevům. DPH vzrostlo v základní sazbě z 19% na 20%, ve snížené sazbě potom z 9% na 10%.[25] Rostly i sazby spotřební daně z lihu, piva, tabákových výrobků. [25]

V současnosti, kdy mezi členské státy evropské unie patří již 27 států, se možnost nízké hodnoty kritéria zvyšuje. Je pravděpodobné, že alespoň ve třech státech bude inflace

velmi nízká. I přesto Česká republika nemá s plněním tohoto kritéria velké problémy. Nízkoinflační charakter české ekonomiky by tedy neměl být dále narušen. Záleží však také na případných administrativních opatřeních, jelikož mají na plnění kritéria značný vliv. Již teď je pravděpodobné, že sazba DPH se bude opět měnit. Poslední informace předpokládají sloučení základní a snížené sazby daně od roku 2013 na 17,5%.

4.2 Kritérium stability měnového kurzu

Graf 1 : Nominální měnový kurz CZK/EUR

Zdroj: Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladění ČR s eurozónou 2010

Vzhledem k tomu, že Česká republika zatím není zapojena v mechanismu ERM II, není tedy možné kritérium stability měnového kurzu vyhodnotit. Pro hodnocení kritéria by musela být stanovena konkrétní centrální parita. Aby mohlo být kritérium sledováno, alespoň pro představu dané situace, používá se hypotetická centrální parita, stanovená na základě denní průměrné hodnoty kurzu pro určité období. Hypotetická centrální parita použitá v tomto grafu, je simulována průměrnou hodnotou za 1. čtvrtletí 2008.

Z grafu je patrné dlouhodobé posilování koruny vůči euru. Na začátku roku 2009 došlo k přerušení tendence koruny k posilování a kurz se výrazně propadl. Propad byl o to

výraznější, že zhruba v polovině roku 2008 koruna dosáhla až k horní hranici flukтуаčního pásma. Tento případ ukázal, že v plnění kritéria existují i možná rizika. Jednalo se však pouze o krátkou dobu a koruna opět začala posilovat. Trend nadále pokračoval i v roce 2010. Posilování koruny naznačuje relativně bezproblémové plnění kritéria i do budoucna

4.3 Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb

Tabulka č. 2: 10leté úrokové sazby z vládních dluhopisů na sekundárním trhu (průměr za posledních 12 měsíců, v %)

Rok	Průměr tří zemí s nejnižší inflací	Hodnota kritéria (1. řádek + 2,0 p.b.)	Česká republika
2004	4,28	6,28	4,75
2005	3,37	5,37	3,51
2006	4,24	6,24	3,78
2007	4,4	6,4	4,3
2008	4,2	6,2	4,6
2009	3,9	5,9	4,8
2010	4,3	6,3	3,7
2011	4,8	6,8	3,9
2012	4,8	6,8	3,9
2013	4,8	6,8	3,9

Zdroj: Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladění ČR s eurozónou 2005 – 2010

Jmenované kritérium je sledováno pomocí měření úrokových sazeb. Sazby jsou zjišťovány dle dlouhodobých státních dluhopisů nebo srovnatelných cenných papírů, s přihlédnutím k rozdílným definicím v jednotlivých členských státech. [4]

I když od roku 2005 vykazují průměrné výnosy desetiletých státních dluhopisů stoupající tendenci, kritérium bylo v minulosti zatím vždy splněno. Predikce pro roky 2010 až 2013 naznačuje pokles výnosů. Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb je tedy plněno s poměrně velkou rezervou a jeho plnění lze očekávat i do budoucna.

4.4 Kritérium vládního deficitu

Tabulka č. 3: Saldo sektoru vládních institucí (metodika ESA 1995, v % HDP)

Rok	Hodnota kritéria	Česká republika
2004	-3,0	-3,0
2005	-3,0	-3,5
2006	-3,0	-2,6
2007	-3,0	-0,7
2008	-3,0	-2,7
2009	-3,0	-5,8
2010	-3,0	-5,1
2011	-3,0	-4,6
2012	-3,0	-3,5
2013	-3,0	-2,9

Zdroj: Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladění ČR s eurozónou 2005 – 2010

Plnění kritéria vládního deficitu je dlouhodobě problémové a již dvakrát byla s Českou republikou zahájena procedura při nadměrném schodku. Vzhledem k nepříznivým výsledkům v předcházejících letech byla Česká republika od roku 2004 v proceduře při nadměrném schodku poprvé. V roce 2004 bylo saldo sektoru vládních institucí České republiky shodné s hodnotou kritéria. Příznivý vývoj byl způsoben také vstupem do EU, kdy došlo k zjednodušení procedur zahraničního obchodu. Dalším faktorem podílejícím se na zlepšení bylo zvýšení výnosů z daní. Tento růst byl způsoben hlavně daní z příjmů právnických osob a spotřební daní. Došlo ke zvýšení sazby spotřební daně z tabáku.

V letech 2006 až 2008 schodek veřejných financí v poměru k HDP nepřesahoval 3%. Díky tomu, že v roce 2007 spadla hodnota salda až na -0,7 p.b, došlo v červnu 2008 k ukončení procedury při nadměrném schodku. V roce 2008 se vládní saldo zhoršilo oproti předcházejícímu roku o 1,3 p.b. Ekonomická krize se podepsala především na příjmové straně vládního sektoru a na její dominantní složce daních.

Podruhé byla s Českou republikou zahájena procedura při nadměrném schodku 2. prosince 2009. Česká republika má za úkol v termínu do roku 2013 důvěryhodným a udržitelným způsobem snížit poměr deficitu vládního sektoru k HDP pod referenční hranici 3 %. Dominantním faktorem, který působil v roce 2009 na výrazné zhoršení vládního salda byla ekonomická krize. Dále také s tím spojený protikrizový balíček a zvyšování platů ve státní sféře, jako stimulační opatření. Dalším protikrizovým opatřením bylo snižování daňové zátěže, jak právnických, tak fyzických osob. Například sazba Daně z příjmu právnických osob poklesla o 1% a to z 21% na 20%.[27] Jak je vidět z tabulky měl by být počínaje rokem 2010 nastolen pozitivní trend vývoje kritéria vládního deficitu.

4.5 Kritérium vládního dluhu

Tabulka č. 4: Vládní dluh (metodika ESA 1995, v % HDP)

Rok	Hodnota kritéria	Česká republika
2004	60	30,4
2005	60	29,8
2006	60	29,6
2007	60	29,0
2008	60	30,0
2009	60	35,3
2010	60	39,3
2011	60	42,1
2012	60	42,9
2013	60	43,3

Zdroj: Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladění ČR s eurozónou 2005 – 2010

Druhé kritérium z dvojice fiskálního kritéria je Českou republikou v současnosti plněno. Problémy se splněním této předvstupní podmínky nenastaly ani jednou za sledované období, naopak je plněna se značnou rezervou. Je to především důsledek nízké výchozí úrovně vládního dluhu. Dá se říci, že oproti ostatním zemím je náš vládní dluh ještě poměrně nízký, dosahuje zhruba jen poloviny referenční hodnoty. Faktorů ovlivňujících vládní dluh je více, je to především výše deficitu státního rozpočtu a deficitu ostatních veřejných rozpočtů. V roce 2009 je velmi výrazný růst oproti předcházejícímu období o 5,3%. I v dalších letech je předpokládán poměrně velký růst vládního dluhu. Z bezproblémového kritéria by se mohlo stát kritérium vyžadující pozornost v budoucích letech.

Kromě nominální konvergence v podobě Maastrichtských konvergenčních kritérii, je třeba sledovat i reálnou konvergenci. Ta je sledována zejména sblížením ekonomické úrovně, sblížením cenových hladin a sladěností hospodářských cyklů. [3]

5 Euro v České republice a jeho přípravy

5.1 Výhody a nevýhody plynoucí z přijetí eura

Termín zavedení společné měny v České republice dosud není stanoven. Již teď však lze říci, že s jeho dopady se bude muset do jisté míry potýkat každý obyvatel České republiky. Na různé skupiny obyvatel bude mít zavedení eura různý vliv. Změny přicházející s eurem se mohou určitých skupin dotýkat minimálně a naopak pro někoho by mohly být tyto přínosy i nevýhody zásadní. Podnikatelé pocítí tuto změnu, ať už pozitivně nebo negativně, i v oblasti svého podnikání. Samozřejmostí je, že rizika a přínosy plynoucí ze zavedení eura nebudou pro každé podnikání stejně velké a to vzhledem k velikosti firmy, typu podnikání a dalšímu. Uvedené výhody a nevýhody byly určovány na základě Národního plánu zavedení eura, Studie vlivu zavedení eura na českou ekonomiku a publikace Ekonomie evropské integrace.

5.1.1 Výhody a nevýhody pro obyvatele

Pozitiva, které přinese společná evropská měna obyvatelům jsou pohodlí při cestování, snadnější porovnatelnost cen či možnost levnějších půjček.

Pohodlí při cestování

Již klasickou výhodou, která je pro spotřebitele proklamována je pohodlí při cestování. V této oblasti by euro jako zákonné platidlo přineslo bezesporu mnoho pozitivního. Odpadne nutnost měnit peníze při cestování do zemí eurozóny a také do jiných převážně turistických destinací, kde je možné eurem platit též. Občané by tedy ušetřily nejen svůj čas, ale i náklady spojené s výměnou cizí měny. Další výhodou plynoucí z přijetí eura je vznik eurových účtů. Jelikož finální kurz při platbě kartou v zahraničí je podmíněn kombinací několika faktorů a není tak zcela průhledný. [24] Tento převod by tedy po vstupu do eurozóny odpadl a platba kartou by byla v zahraničí stejně průhledná jako v ČR.

Snadnější porovnatelnost cen

S cestováním a placením v zemích eurozóny souvisí i další výhoda snadnější porovnatelnost cen. Občané se budou lépe orientovat v cenách v zahraničí, jelikož budou mít zažité přibližné ceny za konkrétní zboží či služby. Nebudou tedy nuceni ceny donekonečna přepočítávat. Otázkou však zůstává, jak dlouho bude trvat přechod z myšlení a orientace v korunách na eura.

Levnější půjčky

Mezi výhody lze zařadit i možnost levnějších půjček. Nízká hladina úrokových sazeb by mohla být nastolena díky Evropské centrální bance, která udržuje inflaci na nízké úrovni. Relativně levné půjčky se stanou výhodou jen pro ty občany, kteří si uvědomí, že nízké úrokové sazby nemusí zůstat napořád a budou tedy k půjčkám přistupovat rozumě a s uvědoměním si této možnosti. V opačném případě by se tato výhoda mohla stát pro ty, kdo se nezadluží v rozumné míře, do budoucna i značnou nevýhodou.

Pravdou je, že přijetí eura sebou přináší i určité nevýhody a rizika pro občany a domácnosti. Mezi ně lze zařadit nutnost zvykat si na novou měnu, riziko růstu cen, riziko nastavení přepočítacího koeficientu ve špatné hodnotě a riziko vnímané inflace.

Proces přeorientování se z koruny na eura

Jak již bylo zmíněno, vyvstane nutnost přeorientovat své myšlení v korunách na myšlení v eurech. Tento proces jistě nebude pro každého jednoduchý a bude určitou dobu trvat. Problémy by mohlo dělat starším lidem. Obyvatelům by v této době mělo pomáhat duální označování cen, tak jak je stanoveno v Národním plánu zavedení eura.

Růst cen

Spotřebitelé by mohly z různých důvodů pocítit i růst cen. Využití přechodu na euro a zvýšit ceny by mohli i samotní obchodníci. K nepoctivému zaokrouhlování a přepočítávání jinak než pomocí stanoveného přepočítacího koeficientu může dojít, i přestože Národní plán zavedení eura se zaměřuje také na řešení tohoto problému.

Nastavení přepočítacího koeficientu ve špatné hodnotě

Přepočítacím koeficientem budou přepočítávány mimo jiné také zůstatky na bankovních účtech, mzdy a důchody. V důsledku toho by případné nastavení koeficientu v nerovnovážné hodnotě mohlo tyto peněžní prostředky občanů nadhodnotit či podhodnotit.

Riziko vnímané inflace

Existuje zde také riziko vnímané inflace, obyvatelé mají pocit, že došlo ke zvýšení cen i když to statistické údaje nedokládají.[4] Je možné, že cena některých služeb a zboží se skutečně zvýší, některé by ale zase mohly zlevnit. Spotřebitele si však všímají více negativních jevu, tedy případného zdražování, než zlevňování.

5.1.2 Výhody a nevýhody pro podnikatele

Podnikatele jsou pravděpodobně skupina pro kterou by zavedení eura znamenalo nejvíce výhod. Zavedení eura v podnikatelské sféře přinese jistě i velké množství jednorázových nákladů. Na druhou stranu jsou však přínosy, především ve formě šetření nákladů, jednoznačně velké.

Přechod na euro by přinesl usnadnění obchodních transakcí, otevřel nové možnosti obchodování nebo proniknutí na mezinárodní trh. Mezi výhody plynoucí z přijetí eura pro podnikatele dále patří omezení kurzového rizika, snížení transakčních nákladů nebo levnější půjčky.

Omezení kurzového rizika

Odstranění kurzového rizika se zeměmi eurozóny patří mezi hlavní přínosy společné měny. Kurz koruny k euru se v době mezi transakcí a inkasem platby pohybuje. Rozkolísanost kurzu tedy představuje značné riziko. Samozřejmě, čím je tato doba delší, tím více se riziko zvyšuje. Firma, která obchoduje se zahraničím musí brát toto riziko neustále v úvahu. Zavedení eura by tedy podnikatelům obchodujícím převážně se zeměmi eurozóny výrazně pomohlo. Nedošlo by jen ke snížení rizika, ale především také ke snížení nákladů. To proto, že podniky jsou nuceny se proti riziku zajišťovat u bank a to přináší náklady.

Snížení transakčních nákladů

Přijetí evropské měny by pro české podnikatele znamenalo odstranění nákladů s obstaráváním eura pro obchodní styky. Firmy mají prakticky dvě možnosti. Jednou z nich je směna finančních prostředků pro každou obchodní transakci, kde vznikají náklady na směnu. Druhou možností je vedení devizového účtu. Devizový účet ovšem přináší podniku další náklady, jako jsou poplatky za vedení účtu a jiné. [9]

Levnější vypůjčování

Úspora nákladů by mohla také vzniknout v rámci levnějšího vypůjčování si od bank. Jak již bylo řečeno v případě spotřebitelů Evropská centrální banka udržuje úrokové sazby nízko.

Nevýhody spojené s přechodem na euro spočívají pro podnikatelský sektor především v mnoha nákladech, které musí podnikatelé nést. Jsou to náklady vzniklé při duální cirkulaci, duálním označování cen, náklady na investice do informačních systémů, náklady na přizpůsobení podnikového výkaznictví, hardwaru a školení zaměstnanců.

Náklady vznikající při duální cirkulaci

Během duální cirkulace budou muset obchodníci vydávat pouze eura. Dvojitá manipulace s penězi znamená zvýšení nákladů na uchovávání peněz a častý převoz peněz do banky. Podniky budou muset zajistit software, který zvládne pracovat s oběma měnami. Zároveň je nutné na tomto softwaru zaškolit obsluhu.

Náklady na duální označování cen

Obchodníci budou muset přepočítat a přecenit veškeré ceny, dle řádného přepočítacího koeficientu. Navíc musí uvádět obě ceny rok po zavedení eura, nebo dobrovolně déle. Podnikatelé musí také změnit všechny své ceníky, katalogy a podobně. Vznikají zde tedy náklady na samotnou tvorbu štítků a dalšího, popřípadě i zvýšené mzdové náklady.

Náklady na změnu informačních systémů

Přechod na euro si vyžádá změny v informačních systémech podniku. Změny se budou týkat všech systémů pracujících s korunou, tedy systémy účetní, fakturační, skladové a podobně. Kromě úpravy systémů je třeba zajistit také jejich opětovnou komunikaci. Výše nákladů na úpravy závisí především na konkrétním informačním systému. Podnikatelé by dobrým plánováním mohly vhodně spojit nutné inovace informačních systému s přechodem na euro, tím by náklady ušetřily. Podnikatelům mohou popřípadě vzniknout i náklady na výměnu hardwaru.

Náklady na informační kampaň

Podniky jsou nuceny proškolit svoje zaměstnance, zejména zaměstnance pracující na pokladnách, na práci s novými informačními systémy a novým oběživem. Je nutné připravit materiály, podle kterých se mohou zaměstnanci řídit při konverzi cen. Také je třeba obeznámit dodavatele a odběratele se změnami a termíny jejich platnosti.

5.1.3 Výhody a nevýhody pro stát

Po přechodu České republiky z koruny na euro lze očekávat pozitivní a negativní důsledky také pro stát. Mezi pozitiva lze zařadit například spolurozhodování o měnové politice eurozóny a tlak na rozpočtovou kázeň.

Spolurozhodování a měnové politice eurozóny

Česká národní banka se po vstupu do eurozóny stane členem Evropského systému centrálních bank. To znamená, že se bude podílet na rozhodování o měnové politice eurozóny. Vliv Evropského systému centrálních bank (ESCB) na fungování evropské ekonomiky může být značný. Česká republika bude však jen jedním z členů tohoto orgánu, nelze tedy předpokládat, že by členství v ESCB dokázalo vynahradit ztrátu samostatné měnové politiky. V tomto světle je spolurozhodování o měnové politice eurozóny pouze malým přínosem.

Tlak na rozpočtovou kázeň

Výhodu můžeme spatřovat i ve větším tlaku na rozpočtovou kázeň po přijetí eura, který je podpořen i sankcemi. Podle Paktu stability a růstu může být udělena sankce členskému státu, který v určitém období nečiní opatření k nápravě nadměrného rozpočtového schodku.

Přechod na společnou měnu skýtá pro stát i řadu rizik, které je potřeba vzít v úvahu. Zřejmě nejvíce známým je ztráta samostatné měnové politiky, ale jsou tu i jiné.

Ztráta samostatné měnové politiky

Česká národní banka pomocí měnových a kursových nástrojů stabilizuje makroekonomické prostředí, a to na základě impulsů přicházejících s dané ekonomiky. Po přechodu na euro měnová politika nebude již prováděna Českou národní bankou, ale Evropskou centrální bankou. Vzhledem k tomu, že měnová politika bude určovaná podle potřeb celé eurozóny, mohlo by v budoucnosti dojít k problémům. Příčinu k problémům by mohly zavdat tzv. asymetrické šoky. V případech, kdy by se určitý problém týkal jen části měnové unie, neměnila by se kvůli němu měnová politika celé unie.

Ovšem v případě malé a otevřené ekonomiky, jako je ta česká, ovlivňují ekonomiku kromě měnové politiky České národní banky i jiné vlivy, jako výkyvy v přílivu a odlivu zahraničních investic. [9]

Náklady na informační kampaň

Aby přechod z koruny na euro proběhl bez problémů musí mít občané, soukromí sektor i veřejná správa k dispozici dostatek snadno přístupných a zjištělných informací. Z tohoto důvodu bude probíhat informační kampaň, která si vyžádá náklady na tištěné materiály, reklamní předměty, inzerci v médiích, provoz informačních telefonních linek, internetových stránek a dalšího.

Náklady na nové oběživo

Přechod na euro přinese jednorázové náklady na přípravu, výrobu a distribuci eurobankovek a euromincí, které ponese Česká národní banka. Zároveň vzniknou náklady na stažení a likvidaci korun z oběhu. Během těchto operací je potřeba hotovost přepravovat, skladovat a také chránit.

5.2 Příprava eura

V posledním Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou bylo opět doporučeno nestanovovat datum připojení k eurozóně. Česká republika tedy nemá v průběhu roku 2011 usilovat o vstup do mechanismu ERM II. I přesto, že termín přistoupení k eurozóně dosud není znám, byly v minulých letech vykonány některé přípravné kroky stanovené v Národním plánu zavedení eura. Jsou také realizovány i jiné přípravy, jež Národní plán zavedení eura přímo nepředjímá. Vyhodnocení těchto kroků proběhlo na podkladech Zprávy o plnění Národního plánu zavedení eura v České republice a Zprávy o činnosti Národní koordinační skupiny pro zavedení eura v České republice.

Jedním z úkolů stanovených v Národním plánu zavedení eura byl vznik oficiálních internetových stránek. Tyto stránky vznikly 28. února 2008 a fungují na doméně www.zavedenieura.cz. Obsahují velké množství informací. Jsou zde zpracována základní fakta o euru a eurozóně či o historii měnové integrace. Dále jsou na stránkách publikovány veškeré důležité dokumenty a zprávy vydávané v souvislosti s přijetím eura, jako například Národní plán zavedení eura v České republice, Zprávy o plnění Národního plánu zavedení eura v České republice, Strategie přistoupení České republiky k eurozóně a její aktualizace, Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou, Konvergenční program České republiky a další. Také jsou zde zodpovězeny nejčastější otázky, týkající se eura a uvedeny užitečné odkazy.

Na podzim roku 2007 byla Organizačním výborem Národní koordinační skupiny vypracována metodika zaokrouhlování a zarovnávání s názvem Základní pravidla přepočtu, zaokrouhlování a zarovnávání peněžních částek při zavádění eura. Dokument

vznikl, aby poskytl souhrnné a potřebné informace o dané problematice, které by umožnily včasnou znalost a orientaci v problému. Ve svém zpracování metodika zahrnuje ujasnění základních pojmů, použití přepočítacího koeficientu a zaokrouhlování. Zaokrouhlování je rozvedeno na informace o zaokrouhlování podle evropských pravidel, zaokrouhlování jednotlivých položek nebo výsledné části a zaokrouhlování na vyšší úroveň přesnosti. Podrobně je rozebráno i zarovnávání a duální označování cen.

V roce 2008 byla Organizačním výborem NKS zpracována také metodika Doporučené postupy při duálním označování spotřebitelských cen. Dokument uvádí konkrétní doporučení k problematice použitelné v praxi. Obsahuje podrobné vysvětlení techniky duálního označování, duální označování hodnoty nákupu, zobrazení přepočítacího koeficientu a případné výjimky z duálního označování.

V současnosti již jsou vytvořeny i další metodiky. Je to Příprava finančního sektoru ČR na zavedení eura, Monitorování cenového vývoje v období zavedení eura a Odhad rozpočtových nákladů spojených s principem nepoškození občana při zavedení eura v ČR.

V roce 2007 vznikl dokument základní principy Obecného zákona o zavedení eura v České republice. Určuje základní principy a obsah budoucího zákona, také harmonogram a procesní postup. Harmonogram vymezuje dobu nezbytně nutnou na přípravu paragrafovaného znění zákona (4 měsíce), projednávání zákona Parlamentem (7 měsíců), podepsání prezidentem ČR, zveřejnění ve Sbírce zákonů (1 měsíc) a další lhůty. Obecný zákon nabude platnosti pravděpodobně 18 - 24 měsíců před dnem zavedení eura a účinný bude ode dne zavedení eura.

V březnu 2009 byl dokončen i dokument Přípravy právního prostředí na zavedení eura v ČR. Text pojednává o metodách změny právního řádu. Metody existují dvě, metoda jednorázové změny právního řádu a metoda postupné změny právního řádu. Jsou zde porovnávány výhody a rizika alternativních metod změny právního prostředí. Vybrána byla metoda druhá, kde rozhodnutí spočívá na jednotlivých ministerstvech beroucích ohled na právní jistotu občanů a podniku. Ministerstva zváží citlivost právních norem a zvolí buď novelu přímou nebo tzv. přímou použitelnost evropského práva.

Předposlední a důležitou částí textu je návrh časového harmonogramu. V roce 2009 byla vypracována též Prováděcí metodika k harmonogramu legislativních prací, spočívajících v přípravě právního prostředí na zavedení eura v ČR.

K zavedení eura byly uspořádány také dvě konference. Dne 4. října 2007 proběhla konference „Euro-naše příští měna“, pořádaná Organizačním výborem Národní koordinační skupiny. Ministerstvo financí se společností Economia a.s. uspořádalo 25. listopadu 2008 konferenci „Deset let eura – inspirace pro Českou republiku“. Proběhlo i několik seminářů, například seminář Euro v České republice, seminář k duálnímu označování spotřebitelských cen, seminář s názvem Zkušenosti z komunikační kampaně k zavedení eura na Slovensku a seminář s názvem Aktuální stav technických příprav na zavedení eura v ČR.

6 Závěr

Konvergenční kritéria lze rozdělit na ty, které Česká republika dlouhodobě plní a na ty, jež se vyznačují neplněním daných referenčních hodnot či alespoň nestálostí v plnění. Jako vysoce problémové se jeví hlavně kritérium vládního deficitu. V minulosti byly sice zaznamenány i příznivé výsledky v letech 2006 až 2008. Z dlouhodobého hlediska je však považováno za problémové. Je tomu tak i v současnosti, kdy Česká republika stanovenou referenční hodnotu překračuje. Plnění kritéria cenové stability je vnímáno pozitivněji, a to jako relativně bezproblémové. V jeho plnění však nastávají určité výkyvy, což není slučitelné s podmínkou udržitelnosti dlouhodobého plnění. Harmonizovaný index spotřebitelských cen, který toto kritérium charakterizuje je v současnosti menší než stanovená referenční hodnota. a kritérium cenové stability je plněno.

Do druhé skupiny patří kritérium dlouhodobých úrokových sazeb a kritérium vládního dluhu. Obě jsou plněna po celou dobu sledovaného období. Kritérium vládního dluhu Česká republika plní s poměrně velkou rezervou a ve většině případu stejně tak i kritérium. Plnění kritéria vládního dluhu se postupně zhoršuje. Poměr vládního dluhu k hrubému domácímu produktu se nyní pohybuje zhruba nad polovinou referenční hodnoty stanovené na 60%. Predikce pro rok 2013 již ale předpokládá poměr vládního dluhu k hrubému domácímu produktu téměř v hodnotě tří čtvrtin povoleného dluhu. Při současné hypotetické centrální paritě je i nominální kurz za celé sledované období v přípustných mezích flukтуаčního pásma. Jestliže jednotlivá kritéria shrneme, Česká republika nespĺňuje podmínku plnění všech kritérii současně ani podmínku dlouhodobé udržitelnosti plnění.

V další části práce byly shrnuty výhody a nevýhody plynoucí z přijetí eura pro různé zájmové skupiny. Pohodlné cestování a v rámci něj úspora času a peněz je hlavní výhodou pro obyvatele České republiky v případě zavedení eura. Naopak velkou nevýhodou pro občany je riziko případného zvýšení cen. V rámci podnikatelské sféry vstup do eurozóny přináší více pozitiv než negativ. Hlavními přínosy pro podnikatele by bylo snížení transakčních nákladů a omezení kurzového rizika. Z pohledu státu je velkou nevýhodou především ztráta samostatné měnové politiky a s ní spojená rizika.

Navíc pro stát i podnikatele členství v eurozóně znamená také množství převážně jednorázových nákladů. Mohlo by se zdát, že pozitivní vliv má přijetí eura pro podnikatele a naopak negativní pro stát. Zčásti je toto pravda, ovšem tvrdit to ultimativně by bylo značně zjednodušené.

Předmětem práce bylo dále zmapování již konkrétních vykonaných příprav. Z něho vyplývá, že Národní koordinační skupina sice postupně zpracovává úkoly zadané v Národním plánu zavedení eura, ale spousta příprav bude mít smysl teprve po stanovení termínu přistoupení k eurozóně.

Po zvážení uvedených skutečností se zdá, že na přijetí eura není třeba spěchat ani v budoucnu. Nejenže Česká republika není zatím v situaci, kdy by mohla euro přijmout, ale ani případné přínosy nyní nepřevyšují rizika plynoucí z členství v eurozóně.

7 Seznam použitých zdrojů

1. BALDWIN, Richard, Wyplosz Charles. *Ekonomie evropské integrace*. 1. vydání Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. 480s. ISBN 978-80-247-1807-1
2. CZESANÝ, Slavoj. *Euro postup a důsledky zavádění nové měny pro banky, podniky a občany*. 1.vyd. Praha: Profess Consulting s.r.o., 1998. 94s. ISBN 80-7259-000-6
3. HELÍSEK, Mojmir et al. *Euro v ČR z pohledu ekonomů*. 1.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, vydavatelství a nakladatelství, 2009. 206s. ISBN 978-80-7380-182-3.
4. KLVAČOVÁ, Eva et al. *Prohlubování evropské integrace*. 1.vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. 211s. ISBN 80-86419-78-9.
5. PEČINKOVÁ, Ivana. *Euro versus koruna*. Vydání druhé rozšířené. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008. 215s. ISBN 978-80-7325-138-3.
6. SVATOŠOVÁ, Libuše, KÁBA, Bohumil. *Statistické metody*. 1.vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2008. 132 str. ISBN 978-80-213-1672-0.

Internetové zdroje – zprávy a dokumenty

7. Aktualizovaná strategie přistoupení České republiky k eurozóně [online]. 29.8.2007 [cit.2011-03-01]. Dostupné z http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/menova_politika/strategie_dokumenty/download/eurostrategie_070829.pdf
8. Národní plán zavedení eura v České republice [online]. 24.7.2007 [cit. 2010-02-05]. Dostupné z http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Narodni_plan_EURO_06-08-07.pdf
9. Studie vlivu zavedení eura na ekonomiku v ČR [online]. 13.8.2008 [cit. 2011-02-16]. Dostupné z http://mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Studie_NKS_final_upravena_po_openture_31_08_20081.pdf

10. Volba scénáře zavedení eura v České republice [online]. 1.6.2006 [cit. 2010-12-05]. Dostupné z http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Scenar_zavedeni_eura_CR.pdf
11. Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou 2010 [online]. 22.12.2010 [cit. 2011-03-01]. Dostupné z http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/dokumenty_vyhodnoceni_maastr_kriter_388.html
12. Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou 2009 [online]. 21.12.2009 [cit. 2011-01-15]. Dostupné z http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Vyhodnoceni_Maastricht_2009_pdf.pdf
13. Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou 2008 [online]. 16.12.2008 [cit. 2011-01-15]. Dostupné z http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Vyhodnoceni_Maastricht_2008_pdf.pdf
14. Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou 2007 [online]. 19.12.2007 [cit. 2011-01-15]. Dostupné z http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Vyhodnoceni_Maastricht_2007_pdf.pdf
15. Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou 2006 [online]. 25.10.2006 [cit. 2011-01-15]. Dostupné z http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Vyhodnoceni_Maastricht_2006_pdf.pdf
16. Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou 2005 [online]. 12.1.2005 [cit. 2011-01-15]. Dostupné z http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Vyhodnoceni_Maastricht_2005_pdf.pdf
17. Zpráva o činnosti Národní koordinační skupiny pro zavedení eura v České republice za období leden - prosinec 2010 [online]. 2.3. 2011 [cit. 2011-03-10]. Dostupné z http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Zprava_o_cinnosti_NKS_pdf.pdf

18. Zpráva o plnění Národního plánu zavedení eura v České republice (2010) [online]. 19.4.2010 [cit.2011-03-01]. Dostupné z http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Zprava_o_pokroku_2010.pdf

Internetové zdroje – webové stránky

19. *Česká daňová správa* [online]. 2010 [cit. 2011-03-11]. Přehled vývoje inkasa uvedených daní v ČR v letech 2004 až 2010. Dostupné z WWW: <http://cfs.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cfs/xsl/ceska_danova_sprava_7997.html?year=0>.

20. *Česká národní banka*. [online]. c2003-2011 [cit. 2011-03-10]. Euro Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/mezinarodni_vztahy/euro/>.

21. *Daňový portál pro všechny*. [online]. 27.03.2010 [cit. 2011-03-10]. Vývoj sazeb daně z přidané hodnoty v ČR Dostupné z WWW: < <http://www.berne.cz/danova-teorie/vyvoj-sazeb-dph-v-cr/>>.

22. *Evropská centrální banka*. [online]. 2001 [cit. 2011-03-10]. Bankovky Dostupné z WWW: <<http://www.ecb.int/euro/banknotes/html/index.cs.html>>.

23. *Finance.cz* [online]. 23.12.2003 [cit. 2011-03-08]. Co zdraží v roce 2004. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/zpravy/finance/34531-co-zdrazi-v-roce-2004/>>.

24. *Finance.cz*. [online]. 15.8.2008 [cit. 2011-03-08]. Jak platit v zahraničí? Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/zpravy/finance/184547-jak-platit-v-zahranici-/>>.

25. *Finance.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-03-08]. Janotův balíček - změny 2010. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/janotuv-balicek/>>.

26. *Finance.cz* [online]. 2008 [cit. 2011-03-08]. Reforma 2008 v DPH a spotřebních daních. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/informace/reforma-2008/neprime-dane/>>.

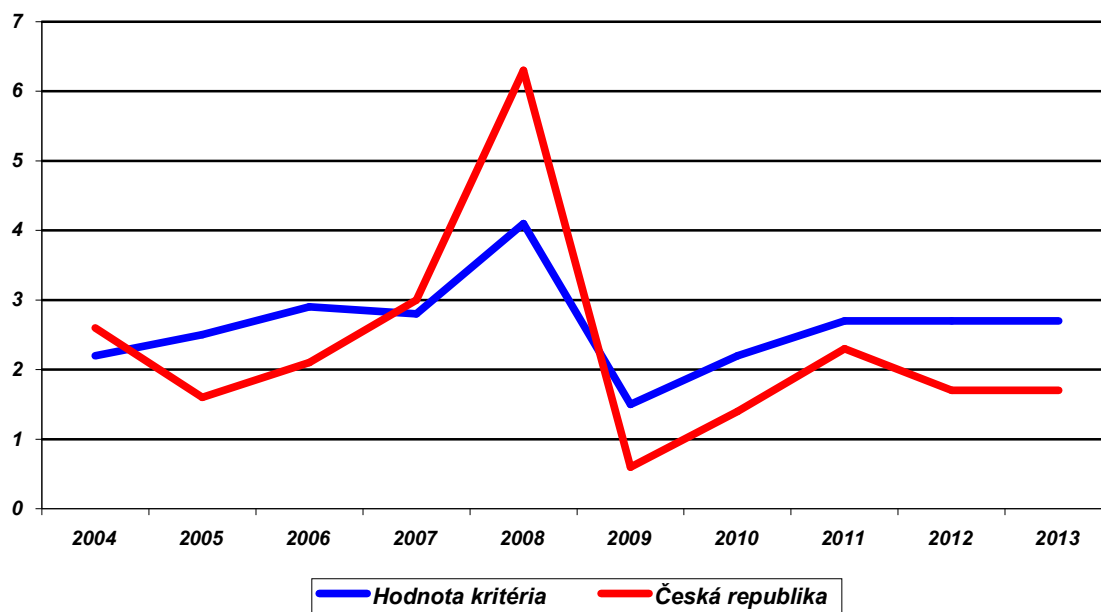
27. *Komunitní portál účetních expertů* [online]. 2010 [cit. 2011-03-27]. Užitečné tabulky. Dostupné z WWW: <<http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/>>.

28. *Ministerstvo financí České republiky v ČR* [online]. 2010 [cit. 2011-03-10]. Národní koordinační skupina pro zavedení eura Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_nar_koor_skupina.html>.
29. *Zastoupení Evropské komise v ČR* [online]. 5.1.2011 [cit. 2011-03-10]. Společná měna euro. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/abc/euro/index_cs.htm#uvod>.
30. *Zavedení eura v České republice* [online]. 2008 [cit. 2011-01-10]. Podmínky přijetí eura. Dostupné z WWW: <http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/cr_euro_podminky_prijeti.html>.
31. *Zavedení eura v České republice* [online]. 2008 [cit. 2011-01-10]. Vládní materiály. Dostupné z WWW: <http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/dokumenty_vladni_material.html>.
32. *Zavedení eura v České republice* [online]. 2008 [cit. 2011-01-10]. Výkladový slovníček. Dostupné z WWW: <[http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/vyklad_slovník.html?PG=\[seznam](http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/vyklad_slovník.html?PG=[seznam)>.
33. *Zavedení eura v České republice* [online]. 2008 [cit. 2011-01-10]. Národní koordinační skupina. Dostupné z WWW: <http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/narod_koord_skup.html>.
34. *Zavedení eura v České republice* [online]. 2008 [cit. 2011-01-10]. Harmonogram zavedení eura. Dostupné z WWW: <http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/cr_euro_harmonogram_zavedeni.html>.

8 Přílohy

Příloha č. 1

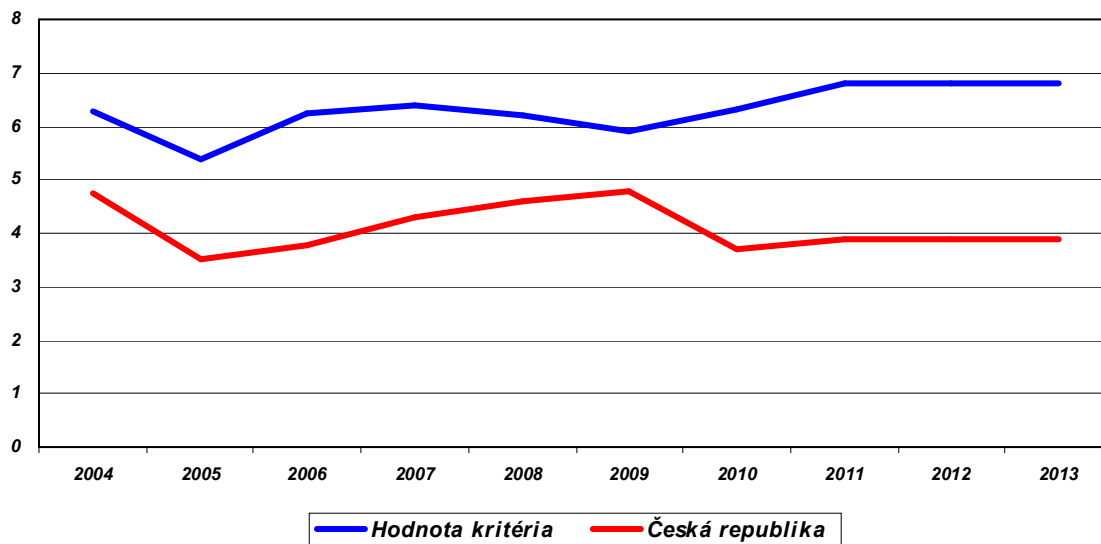
Graf č.2 : Harmonizovaný index spotřebitelských cen (průměr posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců ke konci období, růst v %)

Zdroj: Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladěnosti ČR s eurozónou 2010, vlastní zpracován

Příloha č. 2

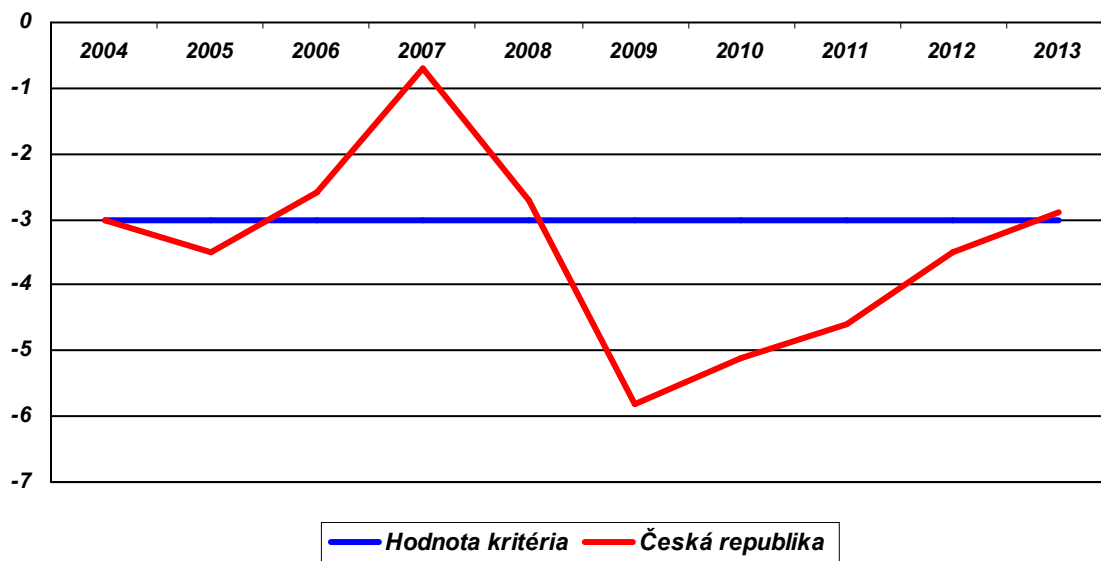
Graf č. 3: 10leté úrokové sazby z vládních dluhopisů na sekundárním trhu (průměr za posledních 12 měsíců, v %)

Zdroj: Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladěnosti ČR s eurozónou 2010, vlastní zpracování

Příloha č. 3

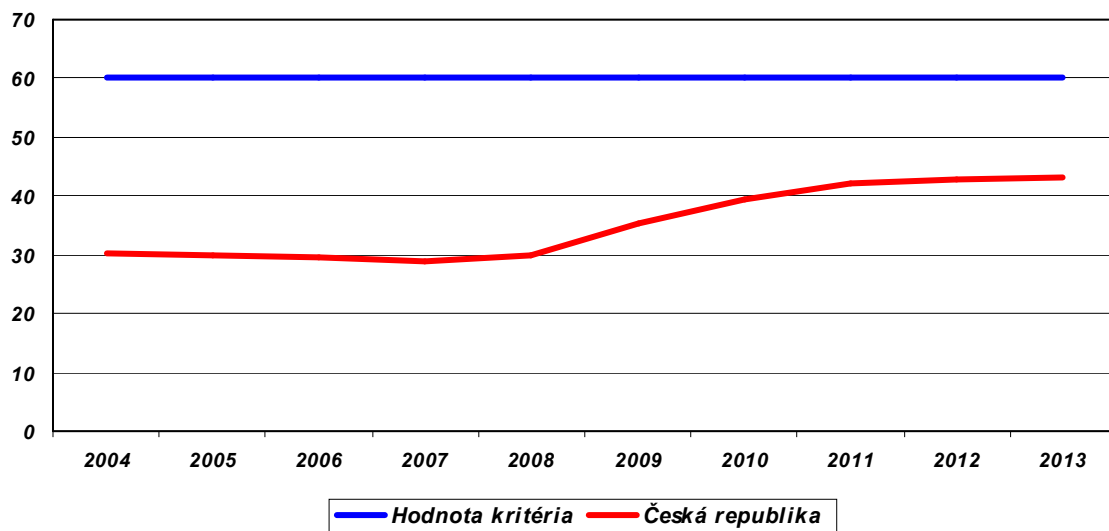
Graf č. 4: Saldo sektoru vládních institucí (metodika ESA 1995, v % HDP)

Zdroj: Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladěnosti ČR s eurozónou 2010, vlastní zpracování

Příloha č. 4

Graf č. 5: Vládní dluh (metodika ESA 1995, v % HDP)

Zdroj: Vyhodnocení plnění maastrichtských kritérií a ekonomické sladění ČR s eurozónou 2010, vlastní zpracování

Příloha č. 5

Tabulka č. 5 Náklady na plnění národního plánu v letech 2007-2009

	Název	2007	2008	2009	Celkem Kč
1.	Poradenství (odborné studie a analýzy)	472.000	238.000	327.000	1.037.000
2.	Tisk Národního plánu a další propagační materiály	437.000	0	0	437.000
3.	Další služby (překlady a grafické služby)	21.000	41.000	0	62.000
4.	Informační web www.zavedenieura.cz	1.200.000	0	0	1.200.000
5.	Konference a odborné semináře	309.000	349.000	1.000	659.000
6.	Služební cesty	207.000	325.000	127.000	659.000
7.	Pohoštění	0	18.000	9.000	27.000
Celkem		2.646.000	971.000	464.000	4.081.000

Zdroj: Zpráva o plnění Národního plánu zavedení eura v České republice

Příloha č. 6: eurobankovky

bankovka v hodnotě 5 euro

Zdroj: www.ecb.int

bankovka v hodnotě 10 euro

Zdroj: www.ecb.int

bankovka v hodnotě 20 euro

Zdroj: www.ecb.int

bankovka v hodnotě 50 euro

Zdroj: www.ecb.int

bankovka v hodnotě 100 euro

Zdroj: www.ecb.int

bankovka v hodnotě 200 euro

Zdroj: www.ecb.int

bankovka v hodnotě 500 euro

Zdroj: www.ecb.int

Příloha č.7 : euromince

mince v hodnotě 2 euro

Zdroj: www.ecb.int

mince v hodnotě 1 euro

Zdroj: www.ecb.int

mince v hodnotě 50 centů

Zdroj: www.ecb.int

mince v hodnotě 20 centů

Zdroj: www.ecb.int

mince v hodnotě 10 centů

Zdroj: www.ecb.int

mince v hodnotě 5centů

Zdroj: www.ecb.int

mince v hodnotě 2 centů

Zdroj: www.ecb.int

mince v hodnotě 1 centu

Zdroj: www.ecb.int